ה א סמג לאוין ט מג"א סימן קנו:

תורה אור השלם ו. עִבְדוּ אֶת יְיָ בְּיִרְאָה יי. וְגִילוּ בִּרְעָדָה:

... תהלים ב יא 2. וישבו כבוד יי על הר סִינֵי נַיְבַפַּהוּ הָעְנָן שֵׁשֶׁת יָמִים וַיִּקְרָא אֶל משֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹןרְ 3. וּבָבֹא מֹשֶה אֶל אֹהֶל מועד לְדַבֵּר אָתוֹ וַיִשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיוּ מעל הַכַּפּרַת אַשר על אַרן הָעַדָּת מִבֵּין שִנֵי הַבְּרָבִים וַיְדַבֵּר אֵלְיוּ:

ַנְהָּלֶ בִּים אָלֶיוּ: במדבר ז פט במדבר ז פט 4. וְלֹא יְכֹל מֹשֶׁה לְבוֹא אֶל אהֶל מוֹעַד בִּי שְׁכַן עָלִיו הָעָנָן וִּכְבוֹד יְיִ מְלַא אֶת הַמִּשְׁכָּן: שמות מ לה

נוַ נִיָבֹא משֵׁה בָּתוֹךְ הֵעָנָן. 5. וַיָּבֹא משֵׁה בָּתוֹךְ הֵעָנָן ניַעל אָל הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה נָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וארבעים לילה: . שמות כד יח

שטווג כו 6. וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבְּשָׁה וְהַמִּיִם חמה מימינם

7. וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלְיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר:

גליון הש"ם רש"ר ד"ה קול לו כו׳ ללמדך שאליו. תשובת הר"ס אי סימן נ"ג:

במקום גילה. כדכתיב עוז וחדוה במקומו (דה"ה טו): ויכסהו הענן להר. ולא למשה שהרי כל אותן ששת ימים עלה וירד במקום גילה. כדלתוב שותי למצרים (שמות יט) במות יט) ברבי עקיבא סבר לה בר' יוםי. בלאו הכי לריך בהשכמה לומר להם אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים (שמות יט) עקיבא סבר לה בר' יוםי. בלאו הכי לריך בהשכמה לומר להם אתם ראיתם אשר עשיתי למלרים (שמות יט) לסבור כר' יוסי כיון דס"ל בשבת פרק אמר רבי עקיבא (דף פו.) וישב משה את דברי העם אל ה' ולמחר נאמר לו לך אל העם חמש עונות ומוכח התם דעל כרחך סבר כר' יוסי: וקדשתם ולמחר (ג) לך רד העד בעם: ולא בא הכחוב. לומר ויקרא חמש עונות ומוכח התם דעל כרחך סבר כר' יוסי:

מסייע דיה דרבי אדעור. לא ידענא מה שייך למימר מסייע ליה במילתא דפליגי תנאי ואדרבה כולהו תנאי דלא כוותיה ר' יוסי הגלילי ר' נתן ורבי מתיא בן חרש לבד מרבי עקיבא לחודיה ושמא משום דהלכה כר' עקיבא מחבירו קאמר מסייע ליה:

משה שמע ישראל לא שמעו. לא מצי לשנויי דההיא אתיא דלא כר"ע אלא כתנאי דפליגי עליה לעיל דאדרשה דקרא דקול לו קול אליו מסתמא ליכא מאן דפליג: סמיכה

ויכסהו הענן להר ויקרא אל משה [משה] וכל ישראל עומדין ולא בא הכתוב אלא לחלק כבוד למשה רבי נתן אומר לא בא הכתוב אלא למרק אכילה ושתיה שבמעיו לשומו כמלאכי השרת ר' מתיא בן חרש אומר לא בא הכתוב אלא לאיים עליו כדי שתהא תורה ניתנת באימה ברתת ובזיע שנאמר יעבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה מאי וגילו ברעדה אמר רב אדא בר מתנה 🕫 אמר רב במקום גילה שם תהא רעדה במאי קא מיפלגי רבי יוםי הגלילי ור"ע בפלוגתא דהני תנאי ∘דתניא בששה בחודש ניתנה. תורה לישראל רבי יוםי אומר בשבעה בו 🐠 מאן דאמר בששה בששה ניתנה ובשבעה עלה 🌣 (דכתיב יויקרא אל משה ביום השביעי) מאן דאמר

לא בעינן מירוק: לאיים עליו. הוא נמי סבר לה כר׳ יוסי הגלילי דפרישה למשה (ס) ולהבדילו מבני אדם שתחול עליו אימה בהיותו לבדו יבין וישים לבבו ליכנס למחנה שכינה באימה: במקום גילה. מתן תורה של לוחות דכתיב (תהלים יט) פקודי ה' ישרים משמחי לב: במחי קא מיפלגי. מה ראייה מביאין בשבעה בשבעה ניתנה ובשבעה עלה ים[דכתיב ויקרא אל משה ביום בשבעה יוסי הגלילי סבר לה כתנא קמא דאמר בששה בחודש ניתנה השביעי] רבי יוסי הגלילי סבר לה לדבריהן: ניתנה תורה. עשרת הדברות ומקראי ילפי טעמייהו תנא המא ורבי יוסי במסכת שבת פרק תורה הלכך זה היה מעשה אחר עשרת הדברות יוישכון כבוד ה' על רבי עקיבא: מ"ד נששה כו'. כדי הר סיני ויכסהו העגן ששת ימים למשה ויקרא אל משה ביום השביעי נסבא הכא ופירוש היה בספרים כי לקבולי שאר תורה דאי סלקא דעתך וישכון כבוד ה' מר"ח ויכסהו הענן היכי דלא תיקשי לך לקמן היאך שלמו להר ויקרא אל משה ביום השביעי לקבולי עשרת הדברות הא קבילו להו הרבעים בי"ז בתמוז שנשתברו הלוחות: מששה והא אסתלק ענן מששה ורבי עקיבא סבר לה כרבי יוםי דאמר בשבעה בחדש ניתנה תורה לישראל בשלמא לר' עקיבא היינו דמשכחת בשבעה עלה. לקבל הלוחות ושהה מ' יום: ר' יוםי הגלילי סבר לה כתנה קמה. הלכך על כרחך ששה ימים ויום השביעי (י) על כרחך לה ∞בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות עשרין וארבעה דסיון ושיתסר דתמוז מלו להו ארבעין יומין דהוה בהר ובשבסר בתמוז נחית ואתא ותברינהו אחר עשרת הדברות היו ופירש משה ללוחות אלא לר' יוםי הגלילי דאמר ששה דפרישה וארבעין דהר עד עשרין ותלת בתמוז לא אתבור לוחות אמר לך ר' יוםי הגלילי ארבעין דהר בהדי ששה דפרישה אמר מך ויקרא אל משה משה וכל ישראל עומדין ששה ימים ובשביעי נכנס לקבל הלוחות: ור"ע סבר לה כרבי יוםי. הלכך שביעי זה ז' לחודש היה: מִסִייע ליה לר"א דאָמר, רבִי אָלעזר ויקרָא אל משה משה וכל ישראל עומדין בשלמה לר"ע. דחמר לח הוי פרישה ולא בא הכתוב אלא לחלק לו כבוד למשה מיתיבי קול לו יקול אליו משה התם מ' יום (ו) הוא ולא יותר ושלמו שמע וכל ישראל לא שמעו לא קשיא הא בסיני הא באהל מועד ואי בעית בי"ז בתמוז כ"ד בסיון שהרי ו' ימים עברו ממנו ובשביעי עלה וכמה אימא (⁹ לא קשיא הא בקריאה הא בדבור ר' זריקא רמי קראי קמיה דר' אלעזר ואמרי לה אמר ר' זריקא ר' אלעזר רמי כתיב יולא יכול משה לבא אל אהל שנכנס בתוך השביעי כשעלה נתעכב לירד בתוך י"ו בתמוז (ה) שהוא מ׳ מועד כי שכן עליו העגן וכתיב זויבא משה בתוך העגן מלמד שתפסו הקדוש שלימין: קול לו קול אליו. וישמע ברוך הוא למשה והביאו בענן דבי ר' ישמעאל תנא נאמר כאן בתוך ונאמר להלן בתוך יויבואו בני ישראל בתוך הים מה להלן שביל דכתיב יוהמים להם חומה אף כאן שביל: יְויקרא אל משה וידבר למה הְקדים קריאה לדיבור את הקול מדבר אליו (במדבר ז) לו היה יכול לומר וכתב מדבר אליו ◊ ללמדך שאליו לבדו היה נמשך הקול לימדה תורה דרך ארץ שלא יאמר אדם דבר לחבירו אלא א"כ קורהו מסייע באהל מועד. משהוקם המשכן ונדבר עמו מעל הכפורת לא היה הקול ליה לרבי חנינא דאמר רבי חנינא לא יאמר אדם דבר לחבירו אלא אם כן נשמע לישראל דהאי קרא דוישמע את קורהו לאמר אמר ר' יי(מוסיא בר בריה דרבי מסיא משמיה דר' מוסיא) רבה הקול באהל מועד כחיב רישיה אמניין לאומר דבר לחבירו שהוא בבל יאמר עד שיאמר לו לך אמור שנאמר דקרא ובבא משה אל אהל מועד יודבר ה' אליו מאהל מועד לאמר מכלל דתרווייהו סבירא להו מלואים כל וגו': שהוא בבל יאמר כו'. מלמוד הכתוב בהן מעכב בהן דאיתמר מלואים ר' יוחנן ורבי חנינא חד אמר כל לומר לאמר לא אמור הדברים הכתוב בהן מעכב בהן וחד אמר דבר המעכב לדורות מעכב בהן שאין אלא אם כן נותן לו רשות: מעכב לדורות אין מעכב בהן תסתיים דר' יוחנן הוא דאמר כל הכתוב בהן מעכב בהן מדקאמר ליה "ר' שמעון בן לקיש לר' יוחנן אי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן ולא קא מהדר ליה ולא מידי תסתיים מאי בינייהו מכלל דתרוייהו וכו'. מהדר לעיל מדאמר ליה ריש לקיש לר' יוחנן אי מה מלואים כל הכתוב בהן וכו׳ ואודי ליה מכלל דתרוייהו כו׳: ותסתיים. פלוגתא דרבי יוחנן ורבי כל הכתוב בהן מעכבא בהן:

אמר

ע"ש הגיר' במקום תורה עשרת הדברות תענית כח: ע"ם ותמלא הגיר' כמו ש ש ותומנו הגיל כמו שהגיה כאן רש"א, ג) רש"א מ"ז, ד) רש"א, ה) [תענית כו.ז. ו) ובשאלמות אימא מנסיאן, ז) [לעיל ג:],

אל משה לבדו אלא לחלק לו כבוד: למרק אכילה ושחיה. ר' נתן סבר

לה כר' יוסי הגלילי דפרישה למשה

הואי אך לא ללמוד מכאן (ד) לשאר

הנכנסין למחנה שכינה פרישה שלא

היתה פרישה זו אלא שבששה ימים

הללו נחמרקה אכילה שבמעיים

להיות כמלאכי השרת אבל בעלמא

הגהות הב"ח (A) גמ' מאן דאמר בששה בששה ניתנה ובשבעה עלה דכתיב ויקרא. נ"ב פי' ובשבעה עלה בימים שאחר עשרת הדברות עלה ביום השביעי דהוא י"ג לחדש דכתיב ויקרא כו' ולמ"ד שעלה לחבל הלוחות ושהה נעית הימה הא והא באהל מועד ולא קשיה באהל מועד ולא קשיא כו' רמי קראי אהדדי קמיה: (ג) רש"י ד"ה ויכסהו כו' וקדשתם ולמחר רד העד בעם ותיבת לך נמחק: (ד) שם ד"ה למרק כו". מכחן פרישה לשחר הנכנסין למחנה שכינה שלא פרישה זו אלא . הימה למשה לבדו שנששה ימים הללו כנ"ל: (ה) שם למשה לאיים כו' דפרישה למשה הואי ולהבדילו: (ו) שם ד"ה ריה"ג כו׳ ויום השניעי הכתובים רוט יטקפיפי וזכוו בים כאן אחר עשרת הדברות היו כל"ל: (ז) שם ד"ה בשלמה וכו' מ' יום היו ולא יותר ונשלמו (ת) שם כח"ד כתמוז שהיו מ' שלימים:

תום' ישנים

הא איסתלק ליה ענן מששה. כיון דלה כה הלה לכסות הת ההר בשביל מתן תורה. והע"פ שעד שלה הוקם המשכן היתה שכינה מצויה, לא היה כל כך ענן כבד כמו אותן ששת ימים דלפני מתו תורה. אבל מי אמריטן דויכסהו העטן למשה, אם כן מסחמא לא הלך לו הענן כל ארבעים

חנינא דפליגי בהא מילתא בעלמא תסתיים מהכא דרבי יוחנן הוא דאמר